

1.2.6 מימון ציבורי

הכנסות:

- ההכנסות ממיסים בגרמניה הסתכמו ב-776.3 מיליארד אירו ב-2018.
- המקורות העיקריים להכנסות ממיסים הם "מיסים משותפים" (בעיקר מס הכנסה ומס ערך מוסף), אשר מועברים לממשל הפדרלי, למדינות ולמועצות המקומיות על בסיס נוסחה מוגדרת. בשנת 2018 המיסים המשותפים היו בשיעור כולל של 64.8% מכלל ההכנסות ממיסים.

מקורות מימון:

- המקור העיקרי לכספים של הממשל הפדרלי הוא בעיקר ממיסים פדרליים וחלקו של הממשל במסים משותפים.
- המדינות הפדרליות מקבלות את הכנסותיהן בעיקר ממיסים של כל מדינה ומדינה ומחלקן במסים המשותפים, מאיזון פיננסי שמטרתו לצמצם פערים כלכליים בין המדינות וממענקים משלימים מהממשל הפדרלי.
- המקור העיקרי לכספיהן של הרשויות המקומיות הוא ממיסי עירייה, מחלקן של הרשויות במיסי המשותפים, במיסי חברות ומהקצאות כספיות לכל מדינה ומדינה.

1.2.6 מימון ציבורי

המימון הציבורי ברפובליקה הפדרלית של גרמניה מעוגן בסעיפים 104 א עד 108 בחוק היסוד. הסעיפים הללו מסדירים את האוטונומיה הכלכלית של הממשל הפדרלי והמדינות הפדרליות, כמו גם את היחסים הכלכליים בין הממשל הפדרלי, המדינות והרשויות המקומיות, חלוקת ההוצאות, סמכויות החקיקה בדיני המסים, הכנסות ממיסים, הסמכויות של רשויות המס וסמכות שיפוט הפינסיות. כמו בתחומים אחרים בהם עוסק חוק היסוד, הסדרי המימון הציבורי עודכנו במהלך השנים והותאמו להתפתחויות הקיימות. לדוגמה, שולב אמצעי "בלימת חובות" כחלק מהרפורמה פדרלית השנייה. מטרתו של אמצעי זה היא להגביל חובות חדשים שנטלו על עצמם הממשל הפדרלי והמדינות ולהבטיח את התפתחות התקציב על בסיס יציב לטווח ארוך. השימוש באמצעי של "בלימת החובות" הופסק בתגובה למגפת הקורונה.

ההכנסות ממיסים ב-2018 הסתכמו ב-776.3 מיליארד אירו וכללו:

מיסים משותפים (73%):	בעיקר מע"מ (30.2%); מס הכנסה ושכר (34.6%)
מיסים פדרליים (14%):	למשל, מס ארגיה (5.3%); מס סולידריות (2.4%)
מיסי מדינה (3.1%):	למשל, מס ירושה (1.8%); מס ירושה (0.9%)
מיסי עירייה (9.2%):	למשל, מס סחר (7.2%); ארונה ועוד.

בנוסף להכנסות ממיסים פדרליים, מיסי מדינה ומיסי עירוניים, השירותים הסוציאליים ממומנים מדמי ביטוח חובה המשולמים בגין עובדים (ביטוח בריאות ממלתי [2018: כ-230 מיליארד יורן], ביטוח פנסיה ממלתי [2018: כ-230 מיליארד יורן], ביטוח ממלתי נגד אבטלה [2018: כ-40 מיליארד אירו] וביטוח סיעודי [2018: כ-50 מיליארד אירו]). וכן אגרות ניהול ושימוש (במיוחד ברמה המוניציפלית).

ב-2018, חלקו של הממשל הפדרלי בסך ההכנסות ממיסים עמד על 41.5% ומכלל ההכנסות ממע"מ מעט פחות מ-50%. חלקו של הממשל הפדרלי יד מעט בעשור האחרון לטובת המדינות הפדרליות והרשויות המקומיות.

ההכנסות של הרשויות המקומיות בשנת 2018 הסתכמו ב-253.9 מיליארד יורן, מתוכם 71.4 מיליארד יורן ממיסים של הרשויות עצמן. כ-50 מיליארד יורן מתוכם שמשו לשירותי הרווחה לילדים ונוער.

מע"מ ומיסי צרכן הם סוגי המיסים בעלי בסיס המיסוי הרחב ביותר, המהווים כמעט מחצית מכלל ההכנסות ממיסים. הכנסות אלו מהוות נטל גבוה באופן לא פרופורציונלי על משקי בית בעלי הכנסה נמוכה ועל משקי בית עניים, שכן אלה מוציאים את רוב כספם על מוצרי צריכה.

מס ההכנסה והשכר מהווה קצת פחות משליש מההכנסות ממיסים. הוא מבוסס על מערכת מיסי פרוגרסיבית שמטרתה להבטיח את התאמתה ליחידים או למשפחות בהתאם לדרגת הכנסתם. משקי בית בעלי הכנסה נמוכה משלמים מעט או שאינם משלמים כלל מס הכנסה.

לקריאה נוספת

Bundesministerium für Finanzen (BMF) (2018/2019): Bund-Länder-Finanzbeziehungen auf der Grundlage der Finanzverfassung. Berlin; online:

https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/2019-03-07-bund-laender-finanzbeziehungen-2018.pdf?__blob=publicationFile&v=8 (last accessed: 31 May 2021).